

[Automatisk tekstet av Autotekst med NB Whisper. Kan inneholde feil.]

[Hans Geir Aasmundsen]

Hei, du lytter til Refill, podkasten om religion, filosofi og livssyn.

[Alessandro Falcetta]

En podkastserie fra Universitetet i Stavanger.

[Geir]

Mitt navn er Hans Geir Aasmundsen.

Jeg er religionsviter, og er mest opptatt av religion og filosofi ute i samfunnet, i politikken, kulturen, jussen og vitenskapen.

[Alessandro]

Og jeg heter Alessandro Falcetta.

Jeg er teolog, og er mest opptatt av religion og filosofi på skolen, i hverdagen, i tros livet og lokalsamfunnet.

[jingle]

[Alessandro]

I dag skal vi snakke om en verdensregion som ikke er den største i antall, men som er svært aktiv og samfunnsengasjert.

Vi skal lære mer om Bahai-troen.

Bahai oppsto i dagens Iran for over 180 år siden.

I dag har religionen mellom fem og syv millioner tilhengere verden over.

Og her i Norge er det i overkant av 1000 registrerte medlemmer.

Vi har med oss en representant for Bahai-samfunnet i Stavanger her i studio, Kitt Sandvik

Velkommen, Kitt.

[Kitt Sandvik]

Tusen takk.

[Alessandro]

Før vi dykker ned i historien, kan du fortelle litt om bahaisamfunnet her i Norge, og spesielt hvordan dere har det i Stavanger?

[Kitt]

Ja.

Altså, det fins jo bahaier over hele Norge.

I både større samfunn og i småsamfunn.

Noen steder er det grupper, noen steder er det lokale råd, og noen steder er det isolerte bahaier som bor helt fra Nord-Norge til Sør-Norge, ikke på Svalbard.

Men av og til er det noen bahaier som er innom der.

Men vi er vel i Rogaland ca. 120 stykker, tror jeg.

De fleste i Stavanger og Sandnes.

Men hvis du sier Bahaisamfunnet, så kan du si i tillegg til de som har slutta seg til Bahaisamfunnet direkte og bidrar til å realisere Bahá'u'lláh visjon for ...

Menneskehetens modenhetsalder, det er vel egentlig det vi prøver å bestrebe oss på nå.

Så er det mange andre som òg er inspirert av læresetningen til Bahá'u'lláh, som likeverd mellom kvinner og menn, eliminering av fordommer, harmoni mellom vitenskap og religion.

Mange av de prøver òg å bidra til å anvende Bahai-prinsipper i sitt liv og arbeid, spesielt ungdom, ser vi.

Bahai-samfunnet består både av de som kalles erklærte Bahaier, og mange andre som har en eller annen affilering med Bahai-samfunnet.

[Alessandro]

Du nevnte Kitt, så vi går rett inn i saken.

Du nevnte Bahá'u'lláh, som er kanskje en av de aller viktigste skikkelsene i Bahai-troen.

Kan du fortelle litt om Bahai-historien?

[Kitt]

Ja, altså ... Kanskje det er litt fint å avklare noen begreper.

For når vi snakker om Gud som et begrep, så ... I forhold til Bahai-forståelse, så er Gud umulig å kjenne i sitt vesen.

For det som er skapt, kan ikke forstå det som skapte det.

På samme måte som et bord ikke kan forstå snekkerens natur eller en ... et maleri forstår maleren.

Så alt vi tenker oss hva Gud er, det er egentlig et produkt av vår fantasi.

Men det vi vet, er at Gud er en skaper.

Alle ting skaper.

Og vi ble skapt av kjærlighet i Guds bilde.

Selv om Guds eksistens er utenfor vår fatteevne, så berører Hans kjærlighet oss hele tiden.

Og måten den berøres på, er gjennom det vi kaller Guds evige pakt.

Og ifølge denne pakten, som et løfte mellom menneskeheten og Gud, så lar Gud oss aldri være alene og uten veiledning.

Og til enhver tid, når menneskeheten trenger det, så kommer det en Guds manifestasjon.

Som manifesterer betyr å åpenbare, gjøre kjent noe som var skjult.

Og denne Guds manifestasjon gjør Guds vilje og hensikt kjent for oss.

Så Guds manifestasjoner er vesener som åpenbarer Guds ord og vilje for menneskeheten.

Bahá'u'lláh er på en måte en gudsmanifestasjon.

En av ... Og du kan si ... Vi snakker litt også om forholdet til andre religioner.

Bahá'u'lláh har et begrep som heter progressiv åpenbaring.

At religiøs sannhet ikke er absolutt, men er relativ.

At religiøs kunnskap åpenbarer seg litt i forhold til ... menneskehetens utvikling og modenhet.

Liksom en lærer formidler ... ting i forhold til barnets alder og utvikling, ikke til kunnskapen læreren har.

På samme måte er det med gudsmanifestasjonene.

De hjelper oss, gir ledelse, fyller oss med energi, som gjør fremskritt både materielt og åndelig.

Det gjelder både Abraham, Krishna, Zoroaster, Buddha, Moses, Jesus, Mohammed og nå til sist Bab og Bahá'u'lláh.

Bahá'u'lláh er den siste i rekken av gudsmanifestasjoner som vi kjenner til.

[Alessandro]

Så han, Bahá'u'lláh, det er en mann som ... ja, har en historie sånn.

Så det er fint at du hjelper oss å se det store perspektivet og å plassere Bahá'u'lláh teologisk i det tanke settet som Bahai-troen har.

Så nå at vi har dette teologiske bildet ... Historisk sett, hvor levde han?

Når levde Bahá'u'lláh?

Hva gjorde han?

[Kitt]

Så altså ... Bahá'u'lláh ble født i 1817.

Og han var på en tid ... Bahai-troen daterer seg fra 1844 med en forløper til Bahá'u'lláh, som heter Báb.

Så det var egentlig to gudsmanifestasjoner, tvillingmanifestasjoner.

Og de kom på en måte i en tid som var veldig fanatisk.

Dårlige tilstander i Persia på den tiden.

[Alessandro]

Så det var i dagens Iran?

[Kitt]

I Persia, ja.

Og de læresetningene som ble åpenbart i forhold til harmoni mellom vitenskap og religion, likeverd mellom kvinner og menn ... Snakk om på en måte en verdensorden.

Man snakket om et felles hjelpespråk, man snakket om uavhengig søken etter sannheten.

... prinsipper som ikke ble godt antatt av geistlige i Persia.

Men ungdom ble veldig begeistra.

Bahaiene ble forfulgt og henrettet.

Bahá'u'lláh ble fengsla og forvist fra Persia til Irak.

Han levde i fangenskap der.

Så fikk han stor innflytelse i Irak òg og ble videre forvist til ...

Det som i dag er Tyrkia, Dern [Edirne], Adrianopel på den tiden.

Og så var det jo Det ottomanske riket som regjerte på den tiden.

Og de til slutt forviste Bahá'u'lláh til en fangeby i utkanten av Det ottomanske riket, som var i Palestina den gangen, i dag Israel, i en liten fangeby som heter Akka.

Og der levde han i den byen, litt utenfor, resten av sitt liv, og døde der i 1892.

Han fortsatte hele tiden, selv om han var i fangenskap under store lidelser og kom aldri tilbake til hjemlandet sitt, så åpenbarte han mange tekster og veiledning og læresetninger for menneskeheten.

Han skrev enormt mye.

Mange tavler og bøker og brev, òg til alle verdens ledere på tiden, og oppmuntra til rettferdighet.

[Alessandro]

Du sier 'tavle', for det er et teknisk ord innenfor 'bahai'.

[Kitt]

Tavle?

Altså, det er et brev, kan vi si.

Tablets.

En type brev som ble ... Veldig mye av Bahá'u'lláhs skrifter er i forhold til spørsmål som ble stilt av forskjellige mennesker.

Om det var fra muslimer.

Om det var spørsmål som kom fra teologiske ting rundt Koranen.

Om det var fra sufier.

Mystisisme.

Han var mye omgitt av sånne mennesker og stilte ham spørsmål.

Kristne.

Så han svarte.

Så mange av disse tavlene og veiledningen vi har, er i forhold til spørsmålene som ble stilt.

[Alessandro]

Så miljøet Bahai-troen vokser i, eller ut av, er et muslimsk miljø.

Sjia-miljøet i Iran.

Men selvfølgelig, Bahai er en egen religion.

Selvstendig verdensreligion.

[Kitt]

Nettopp.

[Alessandro]

Du nevnte en del punkter i Bahai-troen.

Men hva er det budskapet som du synes er mest fangende eller viktigst for deg, som ...

Du føler et eller annet inni deg.

'Dette. Dette er viktig. Dette er vesentlig for meg.

[Kitt]

Og det går vel tilbake til hvorfor jeg ble bahai.

[Alessandro]

Da jeg skal stille formelt spørsmål, hvorfor har du blitt bahai?

[Kitt]

Ja, altså jeg var jo en juniorungdom, kan du si.

Da jeg var 12-13-14 år.

Jeg var ganske søkende etter ... Jeg tror mange juniorungdom egentlig er veldig søkende etter svar på forskjellige ting.

Interessert i universet og litt sånn eksistensielle spørsmål.

Og det var jeg òg.

Og jeg var oppvokst i en artistisk familie.

Vi hadde ingen gudstro, hadde ingen opplæring i religion.

Men jeg var nysgjerrig, og jeg hadde en lengsel etter noe, etter større forståelse.

Så jeg ... Da jeg skulle konfirmere meg, spurte min far om jeg ville ha en human-etisk konfirmasjon.

Så sa jeg at jeg faktisk tror på Gud, så jeg ville ha en ordentlig konfirmasjon.

'Hæ, tror du på Gud?

Du vet jo ingenting om religion.

Da må du lese for presten.'

Så ja, så gjorde jeg det.

Men da jeg var på de kursene, fikk jeg så mange spørsmål, og jeg syns ikke jeg fikk fullverdige svar.

Og en del av disse svarene var jo ... Hvis Gud har skapt oss som Hans barn, som Han elsker, hvorfor er det bare at noen får rett svar, og andre ikke?

Hvorfor er det bare én vei som er riktig?

Det må være bedre svar enn dette på en all barmhjertig Gud.

Så jeg hadde mange spørsmål om sånne ting.

Men jeg konfirmerte meg, og da jeg var 15 år, spilte jeg gitar.

Min gitarlærer og jeg begynte å ha samtaler utover selve gitarundervisningen.

Og så fortalte jeg henne litt om hva jeg trodde på.

Og så sa hun at hun holdt på å le som en religion som hun trodde hun kom til å like. Og det er Bahai troen.

Og den sier at det fins bare én gud.

Og at de forskjellige navnene på Gud bare er forskjellige ord på arabisk, på jødisk osv.

Men det er egentlig bare én Gud.

Og at alle religioner kommer fra samme opphav, som forskjellige kapitler i samme bok.

Og derfor, essensielt sett, er det bare én religion, og det er Guds religion.

For meg var det svaret på det ... Fins det en religion som tror på dette?

Jeg var så berørt.

Og hun snakket om menneskehetens enhet, Guds enhet, religionenes enhet.

Fruktene på et tre, bladene på en gren, bølger på et hav, blomster i en hage.

Alle disse metaforene ga veldig gjenklang i meg.

Og jeg bare ... For meg var det ... Jeg erkjente at dette er sant.

[Alessandro]

Men nå kan jeg utfordre deg her lite grann.

For det er interessant, for Bahai snakker om Gud.

En Gud for enhet er et viktig prinsipp i Bahai-troen.

Og at de fleste religionene er på en måte veier.

Ulike veier.

Men hva om de religionene som er ...

Det polyteistiske som tror på mange guder, vil de falle utenfor i forhold til Bahai?

Jeg vet ikke om dere har noen tanker rundt dette som Bahai, eller er du personlig ...

Hinduismen har mange guder, selv om de også oppfattes som manifestasjon av Brahman. Det ene prinsippet, men allikevel ...

[Kitt]

Du kan si at en gudsmanifestasjon er en som blir gitt myndighet til å manifestere Guds vilje.

Som er en spesiell ... Som ikke er en menneskelig sjel.

Utover det fins det òg andre mennesker som har spesiell innsikt og kunnskap.

Mennesket har vel alltid søkt sannhet.

Fra gammelt av har vi jo òg naturguder og den type ting.

Som på en måte ... At mennesket prøver å finne svar.

Du kan jo si 'ja, Gud er overalt'.

Alt som er skapt et speil, på en måte, på Guds navn og egenskaper.

Mennesker som ikke har kjent til en gudsmanifestasjon, vil også kunne finne Guds sannhet i naturen, f.eks.

For du ser jo tegn og refleksjon av fantastisk vakre ting overalt som reflekterer Guds egenskaper.

Men en gudsmanifestasjon og dette med at det er bare én Gud, at det er Guds essens ...

Når vi sier én, så er det veldig begrensa.

For det er jo ikke én.

Det er jo en essens som ligger rundt alt som er skapt.

En kraft.

Så alle disse nummereringene blir på en måte en begrensning i forhold til vår måte å fatte noe mystisk.

Ubegrensa.

Så vi famler jo òg med språket vårt.

Men i forhold til teologi så snakker vi om én gud, men mange måter man kan nærme seg forståelse på, og uansett ...hvilke forståelse du har... så er den begrensende, og den ydmykheden vi alle må ha òg i forhold til hverandres forståelse som kommer fra forskjellige religiøse bakgrunner.

Men at vi sammen kan reflektere, utforske og forstå mer sammen.

[Alessandro]

Det var veldig interessant.

Det er en viktig tanke.

At én også er i seg selv en begrensning.

Så hvordan kan vi si at én, to eller tre er begrensninger som troende bruker, men som egentlig er en tilpasning til våre ... våre egne begrensninger man kunne oppfatte på denne måten.

Men for å gå tilbake til det personlige ... Ikke helt personlig, men du konverterte til Bahai-troen.

Hva skjer når man konverterer?

Hvordan man konverterer til Bahai-troen?

[Kitt]

Det er superenkelt.

I Norge må man melde seg ut av statskirken.

Det var det første min far var veldig begeistra for på sin tid.

Det andre er at du bare må anerkjenne at Bahá'u'lláh er en gudsmanifestasjon.

Og at du ønsker å prøve å anvende hans lære og prinsipper og forordninger i ens liv og bidra så godt man kan til å overholde de læresetningene.

Så når man har anerkjent at Bahá'u'lláh er en gudsmanifestasjon for sin tid, så er man på en måte en Bahai og prøver å leve et godt liv.

[Alessandro]

Så du gjorde det kanskje sammen med andre bahai som tok deg imot?

[Kitt]

Den gangen måtte jeg signere på et kort.

Men først så gikk jeg til Betel og meldte meg ut av statskirken.

Hadde en samtale med presten.

Og så gikk jeg til en som var bahai, og så fikk jeg et kort.

Og så signerte jeg på det kortet.

[Alessandro]

Men hvis du har barn også ...

Er det slik at barna dine blir automatisk medlemmer i Bahai-samfunnet?

Eller de må melde seg inn.

[Kitt]

Nei ... Altså, et styrende prinsipp i Bahá'u'lláh lære er uavhengig søken etter sannheten.

Så barn blir oppdratt til å reflektere og tenke, utforske ting, stille spørsmål, være aktivt engasjert i å tilegne seg kunnskap og dele kunnskap.

Så det å erklære seg som Bahai, det er noe som man kan gjøre når man har nådd det man kaller modenhetsalderen når man er 15 år.

Så barna våre får jo en oppdragelse i tråd med Bahai-prinsipper av menneskehetens enhet, religionens enhet og læresetningen til Bahá'u'lláh.

Når det kommer til å anerkjenne Bahá'u'lláh som en gudsmanifestasjon, så er det et eget valg.

Og som mor har jo jeg håp om at de vil ta gode valg.

Og jeg har tre barn, og to av dem er erklært seg som Bahai.

Den siste sa ...

Godt jobba, mamma.

To ut av tre!

Så hun er ikke erklært bahai, men hun er et veldig moralsk og fint menneske.

[Alessandro]

Absolutt.

Selvfølgelig.

Det du sa, at hvert enkelt menneske må søke sjøl.

Og det må være kritisk å søke sjøl osv.

Og jeg vet at for dere ... er det ikke motsetning mellom kritisk tenkning og tro mellom vitenskap som kommer innenfor kritisk tenkning, selv om kritisk tenkning er større.

Og det er ikke motsetning mellom vitenskap og tro.

Hvorfor mange andre ... Det er mange religioner som kan oppleve noen spenninger mellom vitenskap og tro.

For eksempel kreasjonistene blant kristne.

Det fins kreasjonister som tror at det fins ikke noe big bang, men Gud skapte verden i seks dager og hvilte den syvende dag.

Men dere opplever ikke denne motsetningen.

Og det er sentralt for dere at religion og tro og vitenskap faktisk harmonerer.

[Kitt]

Det handler litt om menneskets utvikling og at vi er kommet i en modenhetsalder.

Kanskje før religionsmanifestasjonene forklarte ting i metaforer og bilder, og kanskje det har vært en del misforståelser i forhold til hva dette betyr.

Lignelser osv.

Mye er basert på historiefortelling.

Det har vært mye åpenhet for fortolkning.

Jorden ble skapt på antall dager, og lyset ble skapt tredje dag.

Men det er lyset som definerer en dag.

Så det må ha vært en metafor i forhold til at det er en prosess med skapelsen, og at det tar tid, men det er Guds vilje at dette skal komme fram, og det er stort.

Og i dag så er det veldig anerkjent at mennesket er jo skapt med et sinn, med et sjel, med intellekt, med hjerte.

Og alle deler bør utvikles fullt ut for å søke sannhet.

Vi er alle i en prosess med å finne hva som er sant.

Vi har hjelp av to viktige kunnskapssystemer.

Det ene er religiøs kunnskap, og det andre er vitenskapelig kunnskapssystem.

De henger sammen og kan belyse og gi utfyllende informasjon og forståelse om hvem vi er og verden omkring.

Religion uten fornuft kan føre til overtro og fanatisme.

Og vitenskap uten åndelige prinsipper kan bli rå materialisme.

Så at dette på en måte ... Og klart ... Ingenting av dette er heller absolutt.

Religion er i utvikling i forhold til tilegnelse av vår forståelse, og det samme er jo vitenskap.

Vitenskap blir kunnskap, også stadig i utvikling.

Og vi lever jo òg med visse spørsmål som er ...

Hva heter det på norsk - ambigue?

Men at vi kan bruke begge deler.

Dette med praksis.

Tilegnelse av kunnskap, generering av kunnskap, disseminering av kunnskap.

Som kan bidra til å hjelpe menneskehetens forståelse av seg sjøl og skape en god sivilisasjon.

Det er det viktigste, på et vis.

Og da bruker vi alle ting vi har fått til rådighet av en skaper som har gitt oss intellekt og evne til å skille mellom rett og galt.

[Alessandro]

Du snakker om sivilisasjon og kunnskap.

Og Bahai er veldig opptatt av å være aktiv, engasjert i verden.

Tror jeg.

Og fremme danning og fremme og ha prosjekter.

Prosjekter hvor sivilisasjon og kunnskap og myndighet ... Også myndighet og umyndighet og myndighetgjøring.

Det er et ord som kommer litt på forskjellige måter tilbake.

Kan du fortelle oss litt hvordan Bahai, og hva Bahai gjør konkret, for å iverksette disse prinsippene du snakker om?

[Kitt]

Det er noe som er en veldig fin analogi som Bahá'u'lláh gir i forhold til menneskeheten.

Han sier at menneskeheten er som en kropp med forskjellige spesialiserte celler og organer.

Og på samme måte som et menneske ikke bare er summen av cellene og organene ...

Men mye mer enn det.

Gjennom denne samlingen av celler og organer så oppstår det en bevissthet, moral, kjærlighet, rettferdighet.

Mange ting som angår mennesket som er mye mer enn de individuelle cellenes funksjon.

Og det samme måte er vi ...

Sivilisasjonen, samfunnet, er mer enn en samling av individer.

Og at samfunnet har kapasitet til å bli noe helt fantastisk.

Og vi prøver å ha en visjon hvor samfunnet består av individer og institusjoner.

Og individenes forvandling i forhold til sine egenskaper, sitt intellekt, sin fremferd ...
Påvirker samfunnet og institusjonene.

Og det er jo den forvandlingen ...

Man søker å se at man er en organisk del av verden, og at verden påvirker oss tilbake.

Bahá'u'lláhs lære prøver å skape en forvandling både i menneskets indre liv og i dets ytre forhold.

Det som er et viktig prinsipp igjen i Bahai-sammenheng, er forståelsen av vår hensikt med livet.

Vår hensikt med livet er tofoldig moralsk hensikt.

Det ene er å utvikle hvert individs kapasiteter, evner og talenter så best det lar seg gjøre.

Det andre er å anvende disse talentene, evnene og kapasitetene i tjeneste til menneskeheten, til beste for menneskeheten.

Idet man gjør det, utvikler man òg veldig mye av sine egne talenter og evner.

Det bør bli en gjenforsterkende prosess.

Bahá'u'lláh sier at alle mennesker skal bli skapt for å bidra til en stadig fremadskridende sivilisasjon.

Så vi har et ansvar ikke bare for oss selv, men for å bidra til omgivelsene omkring oss.

For det påvirker også individene.

Derfor er det disse prinsippene om ... som Bahá'u'lláh læresetninger.

Oppdragelse, utdannelse, utvikling av åndelige egenskaper som rettferdighet, nestekjærlighet, sjenerøsitet, standhaftighet, sannferdighet er det viktigste av alle.

Sannferdighet er grunnlaget for alle menneskelige dyder.

Og så er det læresetninger som sier at verdens forbedring ...

Du kan bidra til verdens forbedring gjennom rene og gode gjerninger.

Og at hvert individ har kapasitet til å bidra.

Hvert eneste individ er en protagonist i å skape en bedre verden.

Så derfor er det mye sånn nedenfra og opp at forvandling skjer.

Med støtte fra institusjoner.

Du snakket litt om dette med ...

Maktspørsmål og i forhold til institusjoner og den type ting.

Så ... Institusjonene ble jo mer sett på som deres rolle mer å forløse.

Veilede, kanalisere talenter og evner i individene som gjør at de blir i stand til å involvere seg i humanitære, kulturelle prosjekter og kunne bidra til samfunnets forbedring.

Fra ganske ung alder.

[Alessandro]

Ja, og dere har veldig mange ulike prosjekter.

Og selvfølgelig hvis man ... Du tok en titt, og hvis man vil vite mer om prosjektene, er det bare å se på Bahais internasjonale nettside.

Men du forklarer oss bakgrunnen.

Hva er tanken som ligger bak alle disse initiativene?

Og hvorfor Bahai er ... så engasjerte, på en måte samfunnsmessig engasjerte.

Og de, ja, de tenker også enighet, ikke sant, for hele menneskeheten.

Så alle menneskene på en måte må finne en eller annen form for ...

samarbeid.

Det er ikke en enhet dere snakker om som skal ødelegge forskjellene mellom mennesker.

Det er ikke den enheten dere snakker om, men en annen måte å være sammen med.

[Kitt]

Takk for at du tar opp det, for det er jo kjempeviktig at ... Altså, det er mange ...

Vår skaper elsker mangfold.

Det er så mange forskjellige insekter i verden.

Er det nødvendig?

Mangfold er veldig kjært.

Og så er det det at vi gjør forskjeller til utfordringer som skal skape strid mellom oss.

Mens det at vi er forskjellige ...

... talenter, evner, karakter, temperament, synspunkter, tanker.

At det er noe som skal bidra til et vakkert mangfold.

Som blomster i en hage, på en måte.

Man prøver å se at ...

Disse forskjellene ... Hvis vi er ydmyke og nysgjerrige på hverandre og klarer å samtale om det, og det er det man prøver å bidra til, så er ikke enhetsprinsippet ... Det er ikke som en smoothie, det er mer som en salat.

Du lar ikke bare gråte?

Du kan ikke ...

Så det er jo det som er det vakre med menneskeheten.

Og jeg tror det er mye som ligger i fremtiden, hvor dette med å forløse individuelt potensial og individuelle talenter og egenskaper, hvordan det kan komme ... sivilisasjonen til nytte på mange forskjellige måter.

Det er et stort felt som ligger foran oss, som kan gjøre verden uendelig mye vakrere.

[Alessandro]

Og for å gjøre dette er også Bahai egentlig vi kan si godt organisert.

For hvis du vil endre verden, eller hvis du vil legge på virke verden, er det viktig med organisasjon.

Hvordan er Bahai organisert, kan du fortelle oss?

[Kitt]

Altså, igjen ... Protagonistene i et samfunn består i individ, samfunnet sjøl og institusjoner.

Alt er jo en læreprosess.

Vi òg er i en læreprosess.

Prøve å forstå Behaulas lære, prøve å anvende Bahá'u'lláh lærer.

Min forståelse og vår forståelse i dag etter så få år etter at Bahá'u'lláh gikk bort ...

Er ennå et stort lerret som vi har mye, mye å lære fra.

Men rollen til institusjonene, rollen til administrasjonen ... Bahá'u'lláh hadde en visjon om å skape en ny verdensorden.

Han snakker mye om konstruktive og destruktive krefter.

At menneskeheten har gått gjennom denne perioden fra familie til en village til en landsby til en bystat til en nasjon ... Og nå er vi et globalt samfunn.

Vi har andre utfordringer, vi har andre ting å løse med dette prinsippet om menneskehetens enhet, som er det styrende prinsipp.

Og i det trenger vi institusjoner og samfunn som ønsker å bidra og se på ting på den måten.

Så du kan si rent praktisk det som vi har i dag i forhold til institusjoner, men i fremtiden vil jo dette bli veldig utvida.

Også med en internasjonal domstol.

Snakke med et internasjonalt hjelpespråk.

At vi kan reise overalt i verden og forstå hverandre, vil jo være et enormt fremskritt for menneskeheten.

Men når det gjelder bahaienes egen organisering, så har vi altså lokale råd i hvert sted i verden hvor det er mer enn ni voksne bahaier.

Når det er et visst antall råd, så velges det blant bahaiene et nasjonalt åndelig råd.

Internasjonalt sett er det et universelt rettferdighetens hus.

Det internasjonale høyeste organet i Bahai-troen.

Det setet er i dag i Det hellige land, som har masse religiøs historie i Israel.

I Haifa, er det ikke det?

Ja.

[Alessandro]

Nå kommer et punkt som kan være litt vanskelig og litt utfordrende.

Det er Rettferdighetens hus.

Det er et råd hvor bare mannfolk får lov til å sitte.

Og for en religion som er så åpen, når jeg sier til senatene, hvorfor er det bare menn som kan sitte der i dette rådet?

[Kitt]

Det er et godt spørsmål.

Og det beste svaret jeg har på det, er faktisk vi vet ikke.

Men jeg skal prøve å belyse det med litt forskjellige perspektiver rundt dette.

Bahá'u'lláh har i sin lovbok ... Han har jo gitt på en måte en pakt.

Det er kun hans sønn 'Abdu'l-Bahá som har rett til å fortolke hans skrifter.

Og etter 'Abdu'l-Bahá var det hans barnebarn Shoghi Effendi.

Og i Bahá'u'lláhs lovbok er det innstifta et universelt rettferdighetens hus.

Som en institusjon.

Det er ingen personlige lederskapsautoriteter i Bahá'u'lláh -troen.

Det er institusjonen som fører Bahá'u'lláh pakt videre.

Og som gjør at Bahá'u'lláh ennå er én religion og ikke mange sekter.

Som vi har klart å beholde.

Takk og lov, én bahai-tro.

Men ... Og så sier Bahá'u'lláh at på Rettferdighetens hus skal det tjene ni menn eller flere.

Og så er det stilt spørsmål om dette.

Hvorfor menn?

For vi vet at i bahai-troen så er dette med avskaffelse av fordommer likeverdighet mellom menn og kvinner.

Partnere i alle samfunnsanliggender og kvinner engasjert i alle felt.

De velger alle på komiteer, utvalg, på alle lokale og nasjonale råd.

Og de òg velger medlemmer til Det universelle rettferdighetens hus, men hvorfor bare menn?

Så svarer 'Abdu'l-Bahá at svaret på det vil bli like klart som solen ved middag i fremtiden.

Så det er jo det ambigue svaret som jeg bare må akseptere på samme måte som med visse vitenskapelige spørsmål.

Men det jeg er sikker på at det ikke handler om, er kjønn.

Det handler ikke om kjønn.

Avskaffelse av alle fordommer, spesielt mellom kjønn, er så emfatisk uttrykt i Bahá'u'lláh lære.

Og at kvinner har akkurat samme kapasiteter, talenter og evner som menn.

Til og med av hjerte er de sterkere og mykere.

Og av intuisjon er de sterkere.

Men du kan si ...

Derfor kan det ikke handle om kjønn.

Men jeg vil ta opp forutsetningen for spørsmålet.

Forutsetningen er også at man antar at det å tjene på det universelle rettferdighetens hus er den mest prestisjetunge, mest ettertrakta form for karriere, status, anseelse, lønn osv.

Og mest makt.

Men sånn er det ikke.

For tjenester på institusjoner har ikke noe individ søker.

Man blir valgt i all hemmelighet.

Det er ingen valgkamp.

Man velger ut fra personlig bønn og refleksjon på individene som viser seg mest egnet i forhold til åndelige kapasiteter, kvaliteter som klokhet, ydmykhet, tjenestevilje, moralsk styrke, erfaringsbredde, evne til å løse vanskelige problemer, osv.

Og de som går til denne form for tjeneste, går dit med en dyp ydmykhet.

Og det å tjene på Det universelle rettferdighetens hus er et enormt offer.

Du mister livet ditt på et vis.

Jeg tror ikke det er noe man lengter etter.

Jeg vet ikke navnet på de som tjener der, for det er en institusjon.

Og klart, institusjon har en enorm kraft og makt, men ikke på den måten man vanligvis snakker om makt på.

Makt er jo dette som å forløse og fremme og nære.

Og snakke om renhet i hjertet.

Det er ikke en makt som er dominerende autoritær.

Verdensfred er òg et prinsipp hvor uten deltakelse av 50 % av verdens befolkning, som er fullt likeverdige menn, blir et umulig foretakende.

[Alessandro]

Men takk for svaret òg.

Det kunne vært en kjempespennende diskusjon, men vi skal ikke gå inn i den.

Men veldig fint, og takk for at du tok dette opp.

La oss hoppe fra det superglobale når det kommer til bahaitruen, til litt lokale og andakt.

Kanskje vi kan avrunde denne samtalen med å få vite litt.

Hva skjer når dere treffer hverandre i Stavanger eller et annet sted, kanskje?

Hva skjer på andaktene deres?

[Kitt]

Ja, altså ... Det med bønn er jo faktisk en ... Du snakket om meg og mitt liv og det å være bahai.

Klart bønn er en viktig del av livet.

Det å venne seg til Gud i ...

Tilbedelse ... Kjenne på noe guddommelig.

Og føle at man har en nærhet til noe som er alltid til stede, som er en sterk kjærlighetskraft.

Og det å gjøre det privat og i eget selskap er noe som vi alle gjør daglig.

Men det å samles til fellesbønn har òg en kollektiv kraft.

Som bidrar til bekreftelser, tror jeg, i livet.

Som gjør at man kan be for sine naboer, for samfunnet, for sine barn.

Og beholder åpenbart en helt fantastisk mengde med vakre bønner.

Og klart at bønn isolert sett ...

Er ikke kraftfullt nok.

Den må òg uttrykkes i handling.

Så du kan si at tjeneste er et veldig sentralt prinsipp i Bahai.

For det er gjennom tjeneste at sammenhengen mellom individuell utvikling og samfunnets utvikling skjer.

Og sånn sett kan man også si at der det er en kultur av ... En andektig karakter i kulturen, så vil den òg preges av stor tjenestevillighet blant medlemmene i samfunnet.

Og når det er en viss sånn sammenheng, så vil på et visst tidspunkt det universelle rettferdighetens hus si at nå er det på tide at dette ...

Denne ånden i det området, i det geografiske stedet, kan manifestere seg i et fysisk uttrykk og bli til et tilbedelsens hus.

Og dette er da vakre bygninger, som er på en måte et senter i en landsby.

Som har òg omkringliggende institusjoner som skole ... Senter for generering av kunnskap osv.

Og omsorgsboliger osv.

Og at det prinsippet om tilbedelse, tjeneste ... Så disse gudshusene blir på en måte en arena for å få inspirasjon.

Og moralsk styrke.

Og så gå ut i livet og praktisere det på et vis.

Og vi har ganske mange.

Før var det bare kontinentale tilbedelsens hus i verden.

Og nå er det også ganske mange nasjonale og til og med noen lokale tilbedelsens hus på Vanuatu, for eksempel.

Bitte liten øy ute i Stillehavet.

Men det har veldig mye å si hvilken ånd av tilbedelse og tjeneste som uttrykkes på disse stedene.

[Alessandro]

Og det fins ikke et nasjonalhus i Norge.

[Kitt]

Nei, dessverre.

Vi har en tomt, men ... Men i hver by og landsby skal det være tilbedelsens hus.

Og det som er fint med disse, er at det er visse prinsipper for hvordan de skal se ut.

Alle er veldig forskjellige, men de skal ha én felles kuppel.

Og så skal de ha ni åpninger mot alle verdensreligioner.

Og så skal de være veldig vakre.

Veldig ofte gjenspeiler lokal kultur.

Og så er de omgitt av vakre hager og stier.

Så når du nærmer deg et tilbedelses hus, skal du bli inspirert av skjønnheten.

Dette med tiltrekking til skjønnhet og tiltrekning til kunnskap er to viktige prinsipper.

Man prøver å se hvordan tiltrekkingen til skjønnhet hjelper oss med å utvikle vakre tanker, vakre handlinger.

Man kan gå inn i et tilbedelseshus med å bli inspirert av.

Og gjennom naturens skjønnhet.

[Alessandro]

Jeg oppfordrer faktisk de som lytter til å se på nett bilder av disse husene.

Fordi de er skikkelig, skikkelig vakre.

Men dere i Stavanger har en veldig fin leilighet, kan vi si?

Et senter.

Et sånt veldig fint senter, ikke sant?

[Kitt]

Vi har veldig fint senter på Bjergsted.

Bahai Senter.

Så der bruker vi en del, og samtidig bruker vi ofte våre hjem.

Hjemmene våre er åpne, både til bønnestunder og til studiesirkler.

Vi har mange studiesirkler hvor vi studerer Bahá'u'lláhs lære, og også prøver å utvikle kapasitet til tjeneste.

Spesielt folk som ønsker å gjøre tjeneste med barn, med juniorungdom, med andre.

Så har vi programmer for barn, barneklasser, vi har familiecamp, vi har juniorungdomsgrupper, vi har juniorungdomscamps.

Vi samarbeider med andre institusjoner i Ghana, med frivilligsentraler, fedrenettverket, barnevernet.

Vi har språkundervisning for innvandrere, familiefestivaler ...

Vi går mye på hjemmebesøk til hverandre.

Med venner, med alle fra forskjellige bakgrunner og religioner.

Det med fellesskap, det å bli kjent med hverandre, det skal man skape ... For å ha enhet, så må man ha rettferdighet.

For å ha rettferdighet, så må du på en måte ha forståelse.

Av hvem de andre er.

At det ikke blir 'også de, men bare vi'.

Og der må man bli kjent med andre mennesker og se at vi er brødre og søstre.

Så det å engasjere seg i samfunnet med å være åpen mot andre mennesker ... Så alle sånne arenaer for ...

Vi har også en vennskapskafé for ungdom.

Som er initiert av en somalisk mor og datter.

De ønsker både gutter og jenter å bli kjent, forskjellige kulturer.

Bahaiene støtter veldig og bidrar med denne vennskapskafeen.

Mange steder.

Men samtidig har vi dette Bahai-senteret.

Der har vi 19.-dagsfester.

Det er ikke eksklusivt, men det er mer for medlemmene i Bahaisamfunnet.

Men det er kanskje ikke det eneste stedet, så det er bare bahaier som er til stede.

Ellers er alle ting åpent og helst engasjert.

[Alessandro]

Men jeg tror, Kitt, at jeg må takke deg så mye for å komme, for å snakke om Bahai, for å fortelle oss om Bahai, for å gi oss dine perspektiver.

Som representant for Bahai, men selvfølgelig er det du som snakker fra dine egne erfaringer.

Men som også har vist, selvfølgelig, omfattende kunnskap, og jeg tror at ...

Vi har lært enormt mye i de minuttene vi har vært sammen.

Så takk Kittt for at du var med oss, og takk til Nettop for å produsere denne podkasten.